

POSTANOWIENIE

29 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Agnieszka Piotrowska

SSN Dariusz Zawistowski

na posiedzeniu niejawnym 29 października 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku T. spółki akcyjnej w W.

z udziałem Zarządcy masy sanacyjnej D.M.

prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą D. P. w N.,

co do którego otwarto postępowanie sanacyjne

o sprostowanie wpisu hipoteki,

na skutek przedstawienia przez Sąd Okręgowy w Opolu

postanowieniem z 30 września 2022 r., II Ca 888/22,

zagadnienia prawnego:

1. czy rozpoznając wniosek o dokonanie zmian w dziale IV księgi wieczystej w zakresie oznaczenia wierzytelności oraz stosunku prawnego, zabezpieczonej hipoteką, jak również apelację od postanowienia utrzymującego w mocy taki wpis odpowiednio sąd wieczystoksięgowy, a następnie sąd odwoławczy może badać również dokumenty załączone do kolejnych pism procesowych złożonych w sprawie, w tym skargi na wpis dokonany przez referendarza sądowego i apelacji, a także wziąć pod uwagę fakty znane z urzędu, wynikające z prawomocnych orzeczeń sądowych (w tym wydanych już po złożeniu wniosku o wpis)?
2. w razie udzielenia odpowiedzi pozytywnej na pytanie zawarte w pkt. 1, czy przy rozpoznaniu wniosku o dokonanie zmian w dziale IV księgi wieczystej w zakresie oznaczenia wierzytelności oraz stosunku prawnego, zabezpieczonej hipoteką, jak również apelacji od postanowienia utrzymującego w mocy taki wpis odpowiednio przez sąd wieczystoksięgowy, a następnie sąd odwoławczy decydujące znaczenie ma zgodnie z art. 316 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. stan rzeczy istniejący w chwili orzekania (gdy po złożeniu wniosku o wpis powstała przeszkoda do jego dokonania, w tym dalsza

taka przeszkoda, względnie doszło do ustania wcześniej przeszkody do uwzględnienia wniosku istniejącej w dacie złożenia wniosku), czy też wobec szczególnego charakteru postępowania o wpis w księdze wieczystej decydujące znaczenie stosownie do treści art. 29 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece w związku z art. 626(8) § 2 k.p.c. ma tutaj stan rzeczy z chwili złożenia wniosku w sprawie, z uwzględnieniem w obu przypadkach wyjątku wynikającego z treści art. 246 w zw. z art. 295 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne?.

odmawia podjęcia uchwały.

Agnieszka Piotrowska Dariusz Dończyk Dariusz Zawistowski

(A.G.)

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 17 marca 2021 r., DZ. KW. [...], KW [...] SK 6/21 Sąd Rejonowy w Nysie utrzymał w mocy wpis dokonany przez referendarza tego Sądu w dziale IV księgi wieczystej o numerze [...], dokonany 10 lutego 2021 r. na podstawie wniosku T. S.A. z siedzibą w W. złożonego 29 stycznia 2021 r. w przedmiocie zmiany wpisu hipoteki umownej do kwoty 350 000 zł poprzez ujawnienie we wpisie zabezpieczonych tą hipoteką również wierzytelności wynikających z umowy pożyczki nr [...] z 7 września 2015 r. i stosunku wekslowego oraz oświadczenia o ustanowieniu hipoteki zawartego w akcie notarialnym Rep. A numer [...] z 10 września 2015 r., złożonego za wnioskiem z 10 września 2015 r. (Dz.KW/OP [...]).

Skargę na powyższy wpis złożył uczestnik postępowania D.M., zarzucając mu naruszenie art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne (obecnie tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r., poz. 1428, dalej: „pr. restr.”) poprzez obciążenie nieruchomości po otwarciu przyspieszonego postępowania układowego.

Sąd Rejonowy ustalił, że oświadczeniem woli z 10 września 2015 r. D.M. ustanowił na nieruchomości objętej księgą wieczystą [...] na rzecz T. S.A w W.

hipotekę umowną do sumy 350 000 zł celem zabezpieczenia wszelkich wierzytelności wynikających z dwóch umów pożyczki o numerze [...] z 7 września 2015 r. i o numerze [...] z 7 września 2015 r. Jednocześnie stawający wniośł o wpis w dziale IV wskazanej księgi wieczystej hipoteki o treści wskazanej wyżej. Realizując wniosek, referendarz sądowy dokonał wpisu hipoteki, w której opisie wskazano jedynie na zabezpieczenie wszelkich wierzytelności wynikających z jednej ze wskazanych wyżej umów, tj. umowy nr [...] z 7 września 2015 r., przy czym wniosek nie został wówczas w żadnej części oddalony.

Postanowieniem z 22 listopada 2019 r. Sąd Rejonowy w Opolu Wydział V Gospodarczy, Sekcja Upadłościowa w sprawie o sygn. V GR 14/19 otworzył przyspieszone postępowanie układowe wobec dłużnika D.M., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą P. z siedzibą N.

Sąd Rejonowy uznał, że zaskarżony wpis z 10 lutego 2021 r. należało utrzymać w mocy. Wniosek o dokonanie wpisu w dziale IV stanowił w rzeczywistości wniosek o sprostowanie wpisu dokonanego na wniosek uczestnika postępowania z 10 września 2015 r. Zgodnie z art. 626¹³ § 2 k.p.c., sprostowania usterek wpisu, które nie mogą wywołać niezgodności treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, dokonuje się z urzędu. Sprostowaniu podlega przy tym jedynie usterka leżąca po stronie sądu, nie zaś strony. W sprawie wystąpiła taka właśnie sytuacja. Referendarz sądowy, dokonując wpisu hipoteki, nie wskazał wszystkich przedmiotów, które zabezpiecza zgodnie z podstawą wpisu w postaci oświadczenia o ustanowieniu hipoteki. Skoro zgodnie z art 130 § 1 k.p.c. mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym, zatem pismu z 21 stycznia 2021 r. nadano bieg jako wnioskowi o sprostowanie. Tym samym w sprawie nie ma zastosowania art. 246 ust. 1 pr. restr., który stanowi, że co do zasady obciążenie składników majątku dłużnika hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską w celu zabezpieczenia wierzytelności powstałej przed otwarciem przyspieszonego postępowania układowego, po otwarciu przyspieszonego postępowania układowego jest niedopuszczalne. Referendarz sądowy nie dokonał bowiem nowego wpisu, a dokonał korekty już istniejącego.

Powyższe postanowienie Sądu Rejonowego zostało zaskarżone apelacją przez uczestnika postępowania D.M., który zarzucił naruszenie art. 246 ust. 1 pr. restr. poprzez niezastosowanie i dokonanie na rzecz wnioskodawcy wpisu hipoteki umownej, podczas gdy w świetle ww. przepisu obciążenie majątku dłużnika hipoteką w celu zabezpieczenia wierzytelności powstałej przed otwarciem przyspieszonego postępowania układowego, ale po jego otwarciu, jest niedopuszczalne, a tym samym skarżony wpis był niedopuszczalny z mocy prawa. Skarżący wniósł o zmianę postanowienia z 17 marca 2021 r. i uchylenie zaskarżonego wpisu w całości oraz odrzucenie wniosku o jego dokonanie.

Sąd Okręgowy wskazał, że jak wynika z przedłożonego przez skarżącego uczestnika postępowania postanowienia Sądu Rejonowego w Opolu z 26 marca 2021 r., V CRp 7/19 orzeczeniem tym na podstawie art. 246 ust. 1 i 3 pr. restr. stwierdzono niedopuszczalność wpisu nr DZ. KW. [...] z 10 lutego 2021 r. dokonanego przez Referendarza sądowego Sądu Rejonowego w Nysie w dziale IV księgi wieczystej [...], prowadzonej dla nieruchomości położonej w N., przy ul. [...], w postaci hipoteki umownej celem zabezpieczenia wierzytelności wynikającej z umowy pożyczki nr [...] z 7 września 2015 r. i stosunku wekslowego, która to hipoteka została ustanowiona na rzecz T. S.A. z siedzibą w W.

Ponadto Sądowi Okręgowemu w Opolu wiadomo z urzędu, iż prawomocnym postanowieniem z 11 czerwca 2021 r., V GRp 7/19 Sąd Rejonowy w Opolu Wydział V Gospodarczy umorzył przyspieszone postępowanie układowe dłużnika D.M., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą P. w N., a kosztami przyspieszonego postępowania układowego obciążył dłużnika. Następnie prawomocnym postanowieniem z 23 listopada 2021 r., VGR 4/21 Sąd Rejonowy w Opolu Wydział V Gospodarczy na podstawie wniosku złożonego 30 kwietnia 2021 r. otworzył postępowanie sanacyjne wobec dłużnika D.M., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą D.M. P. w N. ul. [...], odebrał dłużnikowi zarząd własny nad całością przedsiębiorstwa i wyznaczył zarządcę sądowego w osobie J.K. oraz zezwolił dłużnikowi na wykonywanie zarządu nad całością przedsiębiorstwa w zakresie nieprzekraczającym zwykłego zarządu. Z kolei postanowieniem z 29 listopada 2021 r., V GRez 2/21, GRp 7/19 Sąd Rejonowy w Opolu Wydział V

Gospodarczy uchylił postanowienie Sędziego Komisarza z 26 marca 2021 r., V GRp 7/19 i umorzył postępowanie w sprawie.

W ocenie Sądu Okręgowego w Opolu przy rozpoznawaniu apelacji powstało zagadnienie prawne budzące poważne wątpliwości, które zostało przedstawione do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. postanowieniem z 30 września 2022 r

W ocenie Sądu Okręgowego poważne wątpliwości prawne wyrażone w pytaniach dotyczą właściwej wykładni art. 626⁸ § 2 k.p.c., a także określenia jego relacji do art. 316 § 1 k.p.c. przy uwzględnieniu również art. 29 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (obecnie tekst jedn.: Dz.U. z 2025 r., poz. 341, dalej: „u.k.w.h.”) oraz art. 246 w zw. z art. 295 pr. restr. Ich rozstrzygnięcie ma istotne znaczenie dla rozpoznania apelacji uczestnika D. M. albowiem - wbrew odmiennemu stanowisku wyrażonemu w uzasadnieniu orzeczenia Sądu pierwszej instancji - utrzymany w mocy zaskarżonym postanowieniem Sądu Rejonowego w Nysie wpis z 10 lutego 2021 r. nie stanowił sprostowania wpisu, o którym mowa w art. 626¹³ § 2 k.p.c. Zgodnie bowiem z tym przepisem sprostowania usterek wpisu, które co do zasady nie mogą wywołać niezgodności treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, dokonuje się z urzędu. Ze swej istoty sprostowanie usterki wpisu nie może przy tym powodować zmian merytorycznych wcześniej dokonanego wpisu, a zatem dokonywać korekty błędów merytorycznych rozstrzygnięcia, w tym polegających na częściowym braku rozstrzygnięcia w sprawie. Sprostowanie wpisu nie może bowiem prowadzić do zmiany istoty rozstrzygnięcia w postaci wcześniej dokonanego wpisu, jak miało to miejsce w realiach sprawy, gdzie zaistniała sytuacja procesowa analogiczna do przypadku uzasadniającego w procesie zastosowanie art. 351 k.p.c., a po upływie zakreślonego tam terminu wystąpienie z kolejnym powództwem. Brak więc podstaw do podzielenia zasadności odmiennego stanowiska Sądu pierwszej instancji w tej kwestii, co skutkuje koniecznością dokonania oceny sposobu rozpoznania złożonego wniosku z uwzględnieniem przepisów wskazanych w treści pytań sformułowanych przez Sąd Okręgowy, a to wobec potrzeby oceny dopuszczalności dokonania kwestionowanego wpisu na gruncie art. 246 pr. restr.

W szczególności bowiem w dacie złożenia w sprawie wniosku o dokonanie wpisu w dziale IV księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości stanowiącej własność uczestnika postępowania, tj. 29 stycznia 2021 r., było już w stosunku do jego osoby otwarte przyspieszone postępowanie układowe, co nastąpiło na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Opolu z 22 listopada 2019 r., które zostało dołączone do skargi na wpis z 10 lutego 2021 r, złożonej przez D.M. Tymczasem aktualnie, wspomniane wcześniej przyspieszone postępowanie układowe, zostało zakończone poprzez jego umorzenie, co nastąpiło z kolei stosownie do prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Opolu z 11 czerwca 2021 r. Poza tym prawomocnym postanowieniem z 23 listopada 2021 r. otwarte zostało wobec uczestnika postępowanie sanacyjne, co nastąpiło na podstawie wniosku złożonego 30 kwietnia 2021 r.

Tymczasem, jak stanowi art. 246 pr. restr., z wyjątkiem art. 129 ust. 1 pkt 1 (zgodnie z którym zezwolenia rady wierzycieli pod rygorem nieważności wymagają czynności dłużnika albo zarządcy w postaci obciążenia składników masy układowej lub sanacyjnej hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, lub hipoteką morską w celu zabezpieczenia wierzytelności nieobjętej układem), obciążenie składników majątku dłużnika hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską w celu zabezpieczenia wierzytelności powstałej przed otwarciem przyspieszonego postępowania układowego, po otwarciu przyspieszonego postępowania układowego jest niedopuszczalne (ust. 1), z tym, że jeżeli wniosek o wpis hipoteki, wniosek o wpis zastawu rejestrowego, wniosek o wpis do rejestru zastawów skarbowych albo wniosek o wpis hipoteki morskiej do rejestru okrętowego został złożony co najmniej na sześć miesięcy przed dniem złożenia wniosku o otwarcie postępowania, przepisu ust. 1 nie stosuje się (ust. 2), przy czym wpis w księdze wieczystej lub rejestrze dokonany z naruszeniem przepisów ust. 1 lub 2 podlega wykreśleniu z urzędu, a podstawą wykreślenia jest prawomocne postanowienie sędziego-komisarza stwierdzające niedopuszczalność wpisu (ust. 3). Z kolei, jak wynika z art. 295 pr. restr., w postępowaniu sanacyjnym przepisy art. 242-246 stosuje się odpowiednio.

Stosownie natomiast do art. 626⁸ § 2 k.p.c., rozpoznając wniosek o wpis, sąd bada jedynie treść i formę wniosku, dołączonych do wniosku dokumentów oraz

treść księgi wieczystej. Tymczasem w orzecznictwie i doktrynie aktualnie brak jednolitości poglądów w kwestii zakresu kognicji sądu wieczystoksięgowego w kontekście oceny możliwości prowadzenia postępowania dowodowego wykraczającego poza ramy określone samym literalnym brzmieniem art. 626⁸ § 2 k.p.c. W szczególności zauważalna jest tu rozbieżność stanowisk co do możliwości prowadzenia przez sąd wieczystoksięgowy postępowania dowodowego wykraczającego poza same załączone do wniosku o wpis dokumenty, w tym co do możliwości powołania się przez sąd na dokumenty niewskazane przez wnioskodawcę, lecz znajdujące się w aktach księgi (lub poza tymi aktami) i oddalenia na tej podstawie wniosku o wpis.

Część orzecznictwa reprezentuje bowiem pogląd dopuszczający możliwość sięgania przez sąd do dokumentów zgromadzonych w aktach księgi lub znajdujących się poza nią, ale tylko wtedy, jeśli wnioskodawca na takie dokumenty się powoła (niemniej jednak w orzecznictwie Sądu Najwyższego pojawiają się również poglądy, wyłączające nawet taką możliwość, np. w postanowieniu z dnia 31 stycznia 2014 r., II CSK 219/13 stwierdzono, iż sąd wieczystoksięgowy nie jest uprawniony do dokonania wpisu w księdze wieczystej, jeżeli wnioskodawca we wniosku jako jego podstawę powołał dokument znajdujący się w innej księdze wieczystej, chociażby obie księgi były prowadzone przez ten sam sąd i dotyczyły nieruchomości stanowiących własność tych samych osób, a dokument pozwalał na dokonanie analogicznego wpisu, jak w księdze, w której był już podstawą wpisu). W szczególności w postanowieniu Sądu Najwyższego z 5 października 2012 r., IV CSK 213/12 przyjęto, że w ramach kognicji określonej w art. 626⁸ § 2 k.p.c. sąd jest obowiązany również do zbadania dokumentów spełniających wymogi art. 31 ust. 1 u.k.w.h., a znajdujących się już w aktach księgi wieczystej, na które powołuje się wnioskodawca, o ile mają one znaczenie dla zakresu uprawnień objętych wnioskiem o wpis. Dokumenty powyższe powinny być oceniane łącznie z załączonymi do wniosku dokumentami w kontekście treści żądania wpisu uprawnień. Z kolei w postanowieniu z 16 listopada 2011 r., II CSK 538/10 stwierdzono, że art. 626⁸ § 2 k.p.c. stanowi przeszkodę do prowadzenia przez sąd odwoławczy postępowania dowodowego wykraczającego poza wskazane we wniosku o wpis dokumenty, jeżeli miałyby one stanowić podstawę uwzględnienia

wniosku. Powołany wyżej przepis wyznacza bowiem kognicję sądu pierwszej i drugiej instancji. Powyższa koncepcja, która znalazła wyraz także w innych orzeczeniach Sądu Najwyższego, prowadzi zatem do wniosku, iż sąd wieczystoksięgowy nie powinien ustalać stanu faktycznego oraz rozstrzygać sporu o prawo.

Jednocześnie jednak ukształtowała się też linia orzecznicza, stosownie do której roli sądu w postępowaniu wieczystoksięgowym nie można sprowadzać do realizacji wyłącznie funkcji rejestracyjno-ewidencyjnych, a zatem w konsekwencji sąd rozpoznając wniosek o wpis, bierze pod uwagę również inne okoliczności, niekoniecznie powołane przez wnioskodawcę, w konsekwencji może odmówić wpisu, jeśli istnieje znana mu przeszkoda do jego dokonania, w tym przeszkoda ujawniona na podstawie kserokopii dokumentu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 20 marca 2015 r., II CSK 229/14 i z 31 stycznia 2014 r., II CSK 225/13).

Również w doktrynie wskazuje się, iż sporna jest kwestia dopuszczalności uwzględniania przez sąd wieczystoksięgowy przy rozpoznawaniu wniosku o wpis faktów powszechnie znanych oraz faktów znanych sądowi urzędowo. Wątpliwość ta wynika m.in. z pominięcia w art. 626⁸ § 2 k.p.c. regulacji zawartej w uchylonym już art. 46 ust. 2 u.k.w.h., stosownie do której „Postanowienie odmawiające dokonania wpisu może opierać się na okolicznościach, które są powszechnie znane lub doszły do wiadomości sądu rejonowego w inny sposób”. Jednakże w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Również co do oceny wynikającej z tej zmiany normatywnej konsekwencji brak jest również jednolitości w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2005 r., V CK 54/05 i z 19 marca 2003 r., I CKN 152/01 oraz uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 16 grudnia 2009 r., III CZP 80/09).

W ocenie Sądu Okręgowego trafne wydaje się zapatrywanie, stosownie do którego sąd wieczystoksięgowy, a także sąd drugiej instancji powinien przy rozpoznawaniu wniosku o wpis uwzględniać też stanowiące przeszkodę do dokonania żądanego wpisu fakty powszechnie znane oraz fakty znane mu urzędowo, względnie wynikające z dokumentów przedłożonych przez uczestników

postępowania, albowiem nie może dokonywać wpisów z pełną świadomością ich niezgodności z prawem, gdyż stałoby to w sprzeczności z postulatem ujawniania w księgach wieczystych rzeczywistego stanu prawnego nieruchomości (z jednoczesnym zastrzeżeniem, iż fakty takie co do zasady nie mogą jednak stanowić samodzielnej podstawy wpisu). Przemawia za tym przede wszystkim nadrzędny wzgląd na potrzebę zapewnienia zgodności z prawem treści ksiąg wieczystych, a zatem rola sądu w postępowaniu wieczystoksięgowym nie można sprowadzać się do realizacji wyłącznie funkcji rejestracyjno-ewidencyjnych. Nie można tu bowiem pominąć, iż księgi wieczyste mają służyć ochronie bezpieczeństwa obrotu prawnego, a dokonane w nich wpisy będą skuteczne *erga omnes* i będą korzystać z domniemania ich zgodności z rzeczywistym stanem prawnym (art. 3 u.k.w.h.). Z kolei w przypadku art. 228 § 2 k.p.c. sformułowany powyżej wniosek wspiera także wykładnia historyczna, potwierdzona wolą samego ustawodawcy, który w uzasadnieniu projektu ustawy przenoszącej do kodeksu postępowania cywilnego przepisy o postępowaniu wieczystoksięgowym podkreślił, że celem tej zmiany było ułatwienie interpretacji przepisów i umożliwienie ujednolicenia praktyki sądowej, co wskazuje, iż w zamierzeniu ustawodawcy postępowanie wieczystoksięgowe miało zostać poddane reżimowi obowiązującemu w innych postępowaniach uregulowanych w kodeksie postępowania cywilnego, z zachowaniem odrębności uzasadnionych specyfiką postępowania wieczystoksięgowego, do których to odrębności nie należał jednak nigdy zakaz uwzględniania przez sąd wieczystoksięgowy faktów notoryjnych i znanych sądowi urzędowo, o czym świadczy właśnie brzmienie uprzednio obowiązującego art. 46 ust. 2 u.k.w.h. Argumentację tę wzmacnia jeszcze dodatkowo treść art. 365 § 1 k.p.c., stosownie do którego orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, ale również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej.

Sąd Okręgowy przychylił się do wniosku, iż fakty wynikające z dokumentów załączonych do akt księgi wieczystej, a także znane sądowi urzędowo mogą zatem stanowić podstawę oddalenia wniosku o wpis, skoro kognicja sądu wieczystoksięgowego obejmuje także badanie materialnoprawnej skuteczności czynności prawnych mających uzasadniać dokonanie żadanego wpisu, co

w konsekwencji skutkowałoby koniecznością uwzględnienia w realiach sprawy przy rozpoznaniu apelacji również przywołanych wcześniej prawomocnych postanowień Sądu Rejonowego w Opolu Wydziału V Gospodarczego.

Z kolei oparcie się na samym literalnym brzmieniu art. 626⁸ § 2 k.p.c. uniemożliwiłoby uwzględnienie załączonych przez uczestnika postępowania, a także znanych Sądowi Okręgowemu z urzędu wskazanych uprzednio prawomocnych postanowień sądowych, co skutkowałoby koniecznością oddalenia apelacji, pomimo iż mogłoby to prowadzić do uprawomocnienia się wpisu dotyczącego zmiany hipoteki (sprowadzającego się do rozszerzenia jej zakresu przedmiotowego na zabezpieczenie innej jeszcze wierzytelności niż ujawniona pierwotnie w księdze wieczystej), którego dokonanie byłoby niedopuszczalne na gruncie art. 246 pr. restr., skutkując powstaniem niezgodności z rzeczywistym stanem prawnym, czego zaakceptowanie, pomimo pełnej świadomości takich konsekwencji w zakresie zaistniałej niezgodności z prawem, nie wydaje się trafne.

W przypadku zaakceptowania możliwości uwzględnienia w postępowaniu wieczystoksięgowym prawomocnych orzeczeń sądowych załączonych przez uczestnika postępowania, względnie znanych sądowi z urzędu, uaktualnia się dalsze zagadnienie prawne wyrażone w punkcie drugim postanowienia.

Sąd Okręgowy po przytoczeniu treści art. 29 u.k.w.h. oraz art. 316 k.p.c., który znajduje również odpowiednie zastosowanie w postępowaniu nieprocesowym, wskazał, że na tle określenia ich wzajemnej relacji na gruncie postępowania o wpis w księdze wieczystej brak również jednolitości w orzecznictwie oraz doktrynie.

Z jednej strony bowiem strony, był wyrażany pogląd, że przy rozpoznawaniu wniosku o wpis w księdze wieczystej decydującego znaczenia nie ma, zgodnie z art. 316 § 1 k.p.c. stan rzeczy z chwili orzekania, lecz - wobec szczególnego charakteru postępowania o wpis w księdze wieczystej - należy na podstawie art. 29 u.k.w.h. w zw. z art. 192 pkt 3, art. 13 § 2, art. 626⁶ § 1 i art. 626⁸ § 2 k.p.c. uznać, że przy wpisie do księgi wieczystej decyduje stan rzeczy z chwili złożenia wniosku (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 października 2015 r., II CSK 769/14 oraz uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego - zasada prawna - z 16 grudnia 2009 r., III CZP 80/09).

Z drugiej natomiast strony, przyjmuje się, że obowiązkiem sądu prowadzącego księgę wieczystą jest, zgodnie z art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., badanie zasadności wniosku o wpis z uwzględnieniem stanu rzeczy z chwili orzekania, w tym także skutków prawnych wstecznego działania innego, wcześniej dokonanego wpisu (art. 29 u.k.w.h.) (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 6 maja 2005 r., II CSK 683/04 i z 28 czerwca 1995 r., II CRN 61/95, oraz wyrok Sądu Najwyższego z 19 marca 2003 r., I CKN 152/01). W konsekwencji przy uznaniu zasadności powyższego poglądu Sąd Okręgowy musiałby uwzględnić wszystkie przywołane uprzednio postanowienia Sądu Rejonowego w Opolu, w szczególności w przedmiocie otwarcia obecnie postępowania sanacyjnego względem uczestnika postępowania, co skutkowałoby koniecznością oddalenia wniosku złożonego w sprawie, a zatem uwzględnienia apelacji.

W orzecznictwie reprezentowane są również stanowiska pośrednie, przykładowo z postanowienia Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2012 r., V CSK 33/11 wynika, iż art. 628⁸ § 2 k.p.c. wyłącza zastosowanie art. 316 § 1 k.p.c., gdy materiał dowodowy wskazany w pierwszym z tych przepisów ma stanowić podstawę wpisu, co nie ma miejsca w sytuacji odwrotnej, gdy tak - jak w realiach niniejszej sprawy - chodzi w istocie o stwierdzenie przeszkody do dokonania wpisu jako niedopuszczalnego. W związku z powyższym było wyrażane również zapatrywanie, iż skoro zakres rozpoznania wniosku o wpis jest ograniczony tylko do rozpoznania treści wniosku, załączonych do niego dokumentów oraz treści księgi wieczystej, a chwila złożenia wniosku o wpis rozstrzyga o kolejności wniosku, a zarazem z chwilą uwzględnienia wniosku o wpis ma on moc wsteczną od chwili złożenia wniosku, to uzasadniona jest teza, że uwzględniony może być wniosek o wpis w księdze wieczystej oparty na dokumentach istniejących już w chwili jego złożenia (skoro dokumenty stanowiące podstawę wpisu są składane równocześnie z wnioskiem o wpis, ma to oznaczać, że w zasadzie podstawą orzekania sądu wieczystoksięgowego jest stan rzeczy z chwili złożenia wniosku - tak Sąd Najwyższy w uchwale z 16 grudnia 2009 r., III CZP 80/09), a nie na dokumentach powstałych po złożeniu wniosku o wpis. Nie można bowiem dopiero w ramach postępowania wieczystoksięgowego poszukiwać przesłanki wpisu, czego zaaprobowanie mogłoby w szczególności wyłączać w sprawie możliwość

uwzględnienia wydanych po 29 stycznia 2021 r. orzeczeń sądowych, w tym ostatniego postanowienia Sądu Rejonowego w Opolu w przedmiocie otwarcia postępowania sanacyjnego uczestnika postępowania. Sąd drugiej instancji zastrzegł jednak, że przedstawiony w orzecznictwie wniosek uzasadnia się tym, iż w przeciwnym przypadku dokument stanowiący podstawę wpisu odnosiłby skutek prawny w okresie poprzedzającym jego powstanie, a podstawa wpisu do księgi wieczystej musi istnieć już w momencie złożenia wniosku o wpis (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 września 2016 r., V CSK 345/16). Tymczasem sprawie nie chodzi o dokumenty mające być podstawą dokonania żądanego wpisu, lecz o prawomocne postanowienia sądowe, z których wynika przeszkoda do uwzględnienia takiego wniosku (bądź też jej brak). Co więcej nie można również pominąć, iż przed zasadami ogólnymi musi mieć tu pierwszeństwo regulacja szczególna wynikająca z art. 246 ust. 2 pr. restr., stosownie do którego jeżeli wniosek o wpis hipoteki, wniosek o wpis zastawu rejestrowego, wniosek o wpis do rejestru zastawów skarbowych albo wniosek o wpis hipoteki morskiej do rejestru okrętowego został złożony co najmniej na sześć miesięcy przed dniem złożenia wniosku o otwarcie postępowania, przepisu ust. 1 art. 246 nie stosuje się.

Zatem, w ocenie Sądu Okręgowego, zasadnym wydaje się pogląd o konieczności odpowiedniego zastosowania w postępowaniu wieczystoksięgowym art. 316 § 1 k.p.c., za czym przemawia przede wszystkim wzgląd na potrzebę dążenia do zapewnienia zgodności treści ksiąg wieczystych z rzeczywistym stanem prawnym, zwłaszcza iż w realiach sprawy nie chodzi o konkurencję wpisów i określenie ich prawidłowej kolejności, lecz stwierdzenie przeszkód do dokonania żądanego wpisu warunkujących jego dopuszczalność na gruncie obowiązującego stanu prawnego. Za trafne więc uznał Sąd stanowisko wyrażone w postanowieniu Sądu Najwyższego z 23 czerwca 2010 r., II CSK 661/09, w którym przyjęto, że sąd wieczystoksięgowy może przy rozpoznawaniu wniosków o wpis uwzględnić okoliczności znane mu urzędowo w celu zapewnienia prawdziwości wpisów w księdze wieczystej, ale tylko, jeżeli nie występuje konkurencja wniosków złożonych w różnym czasie.

Nie można też pominąć, że odmienne stanowisko co do niedopuszczalności odpowiedniego zastosowania art. 316 k.p.c. w postępowaniu wieczystoksięgowym

było uzasadniane przede wszystkim chęcią zapewnienia wierzycielom ochrony prawnej w sytuacjach, w których dłużnik zbywał nieruchomość po złożeniu przez wierzyciela wniosku o wpis hipoteki (który to przypadek nie miał jednak miejsca w realiach sprawy), tj. celem wyeliminowania praktyki unikania odpowiedzialności za długi, czemu niewątpliwie nie służy postępowanie restrukturyzacyjne.

Dalej Sąd Okręgowy wskazał, że aprobuje pogląd, zgodnie z którym sąd wieczystoksięgowy generalnie nie prowadzi typowego postępowania dowodowego, z wyjątkiem dowodów z dokumentów. Tymczasem w sprawie mamy do czynienia z prawomocnymi orzeczeniami sądowymi. W sprawie nie chodzi o wyznaczenie prawidłowej kolejności rozpoznania wniosków wieczystoksięgowych, celem wyeliminowania ewentualnego usankcjonowania nieuczciwej praktyki dłużników polegającej na zbywaniu nieruchomości przed konstytucyjnym wpisem hipoteki zabezpieczającej określoną wierzytelność, co jak wynika z uzasadnienia, legło w szczególności u podstaw poglądu wyrażonego w uchwale Sądu Najwyższego z 16 grudnia 2009 r., III CZP 80/09.

Ponadto, mimo że nie budzi wątpliwości trafność stanowiska wyrażonego w postanowieniu Sądu Najwyższego z 8 grudnia 2006 r., V CSK 322/06, zgodnie z którym postanowienie sędziego-komisarza stwierdzające niedopuszczalność wpisu hipoteki dokonanego z naruszeniem Prawa upadłościowego i naprawczego, co odpowiednio można również odnieść do Prawa restrukturyzacyjnego, wiąże sąd wieczystoksięgowy oraz sąd drugiej instancji rozpoznający apelację od wpisu o wykreśleniu hipoteki, to jednak - wobec treści art. 246 pr. restr. - brak podstaw do stwierdzenia, iż wydanie takiego postanowienia jest warunkiem oddalenia wniosku o wpis hipoteki, gdy do jego wydania jeszcze nie doszło, a nawet racjonalnie rzecz biorąc, nie mogło dojść, skoro postanowienie sędziego-komisarza stwierdzające niedopuszczalność wpisu, stosownie do art. 246 ust. 3 tego aktu prawnego, jest wydawane w sytuacji, w której w księdze wieczystej lub rejestrze dokonany już został jej wpis, co nastąpiło jednak z naruszeniem art. 246 ust. 1.

Z kolei wobec konstytucyjnego charakteru wpisu hipoteki, stosownie do art. 67 u.k.w.h. nie ma znaczenia w sprawie data pierwotnie złożonego wniosku o wpis hipoteki na rzecz wnioskodawcy (10 września 2015 r.), w szczególności w części,

w jakiej nie doszło wcześniej do merytorycznego rozpoznania złożonego wówczas wniosku, skoro przedmiotem zaskarżenia w sprawie było postanowienie Sądu Rejonowego w Nysie utrzymujące w mocy wpis dokonany przez referendarza sądowego 10 lutego 2021 r, co nastąpiło na podstawie wniosku z 29 stycznia 2021 r.

Ponadto nie było też podstaw do uznania, iż zaistniała tu niezgodność treści księgi wieczystej obejmującej nieruchomości własności uczestnika postępowania, której wyeliminowanie mogło nastąpić jedynie w drodze powództwa z art. 10 u.k.w.h., skoro w 2015 r. nie doszło w ogóle do merytorycznego rozpoznania złożonego pierwotnie wniosku o wpis hipoteki w zakresie objętym zgłoszonym następnie w niniejszym postępowaniu wnioskiem, a wobec wynikającego z art. 67 u.k.w.h. konstytucyjnego charakteru wpisu hipoteki nie można uznać, iż w tym również zakresie doszło wówczas faktycznie do jej powstania, a w konsekwencji zaistniała tu niezgodność treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, której nie można wywodzić z samego braku dokonania wówczas żądanego obecnie wpisu, skoro wobec jego konstytucyjnego charakteru warunkującego powstanie przedmiotowego prawa rzeczowego bez jego uprzedniego dokonania hipoteka w tej części pierwotnego żądania, tj. zabezpieczająca drugą wierzytelność wnioskodawcy, w ogóle nie powstała. Konieczność uzgodnienia treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym w drodze powództwa, o którym mowa w art. 10 u.k.w.h., wchodziłaby natomiast w grę, gdyby powstała już hipoteka, co nastąpiłoby na skutek dokonania jej konstytucyjnego wpisu, zostałaby z kolei wykreślona na podstawie postanowienia sędziego-komisarza, pomimo iż nie było ku temu podstaw w świetle przepisów prawa materialnego.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. przedstawił do rozstrzygnięcia zagadnienia prawne ujęte w postanowieniu z 30 września 2022 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

I. W każdej sprawie Sąd ma obowiązek sprawdzenia prawidłowości wyznaczenia składu do jej rozpoznania w celu zapobieżenia ewentualnej nieważności postępowania spowodowanej niewłaściwą jego obsadą.

12 października 2022 r. Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Cywilnej SSN Joanna Misztal-Konecka wydała na podstawie § 80 ust. 9 pkt 1 lit. b rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 lipca 2022 r. - Regulamin Sądu Najwyższego zarządzenie (k. 13), zgodnie z którym z uwagi na połączenie sprawy III CZP 138/22 (pozostającej w referacie SSN Dariusza Dończyka) ze sprawą III CZP 100/22 (pozostającą w referacie innego sędziego) przydzieliła dodatkowo SSN Dariuszowi Dończykowi - pierwszą w kolejności nieprzydzieloną sprawę z repertorium CZP - III CZP 148/22. Zarządzeniem z 2 marca 2023 r. (k. 17) wydanym w/z Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Cywilnej SSN Marcin Krajewski w punkcie pierwszym na podstawie § 16 ust. 2 pkt 5 i § 80 ust. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 lipca 2022 r. - Regulamin Sądu Najwyższego w zw. z zarządzeniem nr 29/2023 Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2023 r. w sprawie wyznaczenia sędziego Sądu Najwyższego do orzekania na czas określony w Izbie Cywilnej – wyznaczył skład sędziów Sądu Najwyższego: SSN Dariusza Dończyka (przewodniczący, sprawozdawca), SSN Krzysztofa Rączkę i SSN Agnieszki Piotrowską celem rozpoznania sprawy III CZP 148/22. W punkcie drugim zarządzenia określił przewidywany termin posiedzenia w sprawie - kwiecień 2023 r. 22 sierpnia 2025 r. zostało wydane kolejne zarządzenie (k. 52) w/z Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Cywilnej przez SSN Marcina Krajewskiego. Zgodnie z jego treścią uwzględniając, że: - na podstawie § 80 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 lipca 2022 r. - Regulamin Sądu Najwyższego sprawa III CZP 148/22 została przydzielona SSN Dariuszowi Dończykowi; - Prezes SN kierujący pracą Izby Cywilnej zarządzeniem z 2 marca 2023 r. wyznaczył następujący skład orzekający celem rozpoznania sprawy III CZP 148/22: SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący, sprawozdawca), SSN Krzysztof Rączka, SSN Agnieszka Piotrowska; - SSN Krzysztof Rączka przeszedł w stan spoczynku; na podstawie § 16 ust. 2 pkt 5 i § 80 ust. 7 Regulaminu Sądu Najwyższego a. wyznaczył jako pozostałych członków składu następujących sędziów: SSN Agnieszki Piotrowską, SSN Dariusza Zawistowskiego, a. funkcję przewodniczącego powierzył SSN Dariuszowi Dończykowi. Zarządzeniem z 8 września 2025 r. (k. 58) sędzia sprawozdawca – po

wcześniejszym podjęciu postanowieniem z 28 sierpnia 2025 r. (k. 54) zawieszonego postępowania kasacyjnego postanowieniem Sądu Najwyższego z 28 kwietnia 2023 r. (k. 26) - wyznaczył termin posiedzenia niejawnego na 29 października 2025 r. (pkt 1), wskazując w pkt 2 zarządzenia skład orzekający: SSN Dariusza Dończyka (przewodniczący, sprawozdawca), SSN Agnieszkę Piotrowską i SSN Dariusza Zawistowskiego.

W związku z wyżej przedstawioną sekwencją czynności związanych z wyznaczeniem składu orzekającego Sądu Najwyższego do rozpoznania zagadnienia prawnego powstała wątpliwość - spowodowana wadliwą obsadą stanowiska Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Cywilnej - czy skład ten został prawidłowo wyznaczony, a w konsekwencji czy możliwe jest rozpoznanie przedstawionego zagadnienia prawnego przez tak sformowany skład Sądu Najwyższego. Co do okoliczności uzasadniających stanowisko o wadliwym obsadzeniu funkcji Prezesa Sądu Najwyższego przez sędzię Sądu Najwyższego Joannę Misztal-Konecką – powołaną z dniem 1 października 2024 r. na kolejną kadencję na stanowisku Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Cywilnej – jak również co do skutków wynikających z wyznaczania przez nieprawidłowo powołanego Prezesa Sądu Najwyższego składów Sądu Najwyższego do rozpoznania poszczególnych spraw należy w pełni odwołać się do argumentacji przedstawionej m.in. w uzasadnieniach wyroków Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2025 r., II CSKP 172/24 i II CSKP 2111/22. W uzasadnieniach obu tych orzeczeń wyjaśniono także przyczyny, z powodu których pomimo wad w prawidłowym wyznaczeniu składów orzekających w tych sprawach mogły być one rozpoznane przez tak obsadzone składy Sądu Najwyższego. W szczególności wskazano na konieczność zapewnienia przez Państwo stronom postępowań sądowych rozpoznania sprawy zarówno przez sąd powołany na podstawie przepisów ustawy, bezstronny i niezawisły - a więc spełniający kryteria określone w art. 45 ust. 1 Konstytucji, art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej w zw. z art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie, dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284) - jak również na obowiązek zapewnienia przez Państwo rozpoznania sprawy w rozsądnym

terminie. Powołano się także na konieczność wykonywania przez Sąd Najwyższy powierzonych mu mocą przepisów Konstytucji RP zadań. Dodać należy, że do chwili wydania przez Sąd Najwyższy orzeczenia kończącego postępowanie żadna ze stron nie podniosła zarzutu wadliwej jego obsady z wyżej wskazanych przyczyn.

II. Podjęcie uchwały rozstrzygającej zagadnienie prawne stanowi - ze względu na jej wiążący charakter (art. 390 § 2 k.p.c.) - wyjątek od zasady samodzielnego rozstrzygania sprawy przez sąd właściwy. Z tego względu uzasadniona jest ścisła wykładnia przesłanek stosowania art. 390 k.p.c. (zob.m.in. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 30 marca 1999 r., III CZP 62/98, OSNC 1999, nr 10, poz. 166 oraz postanowienia Sądu Najwyższego: z 19 listopada 2008 r., III CZP 21/08, z 29 października 2009 r., III CZP 79/09, i z 12 stycznia 2010 r., III CZP 106/09).

Przedmiotem zagadnienia prawnego może być jedynie taka poważna wątpliwość prawna, której wyjaśnienie w formie uchwały jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy. Sąd przedstawiający Sądowi Najwyższemu zagadnienie prawne do rozstrzygnięcia ma obowiązek wykazania nie tylko potrzeby istnienia poważnych wątpliwości, których rozwiązanie jest niezbędne dla rozstrzygnięcia rozpoznawanego środka zaskarżenia, ale także wyjaśnienia na czym polegają wątpliwości Sądu przedstawiającego to zagadnienie prawne i dlaczego uważa je za poważne. Przytoczone argumenty podlegają rozważeniu przez Sąd Najwyższy, który bada, czy spełnione zostały warunki do podjęcia uchwały (zob.m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, z 30 maja 2003 r., III CZP 30/03, z 14 listopada 2006 r., III CZP 84/06, z 20 listopada 2009 r., III CZP 90/09, z 22 października 2010 r., III CZP 80/10 i z 18 lutego 2021 r., III CZP 13/20). Nie są one spełnione, jeżeli podjęcie uchwały ma jedynie legitymizować pogląd sądu drugiej instancji (zob.m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 18 czerwca 2015 r., III CZP 30/15, z 28 stycznia 2016 r., III CZP 105/15 oraz z 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14). Instytucja zagadnień prawnych nie może bowiem być narzędziem wykorzystywanym do przerzucenia na Sąd Najwyższy decyzji jurysdykcyjnej obciążającej sąd orzekający (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 20 maja 2005 r., III CZP 14/05, z 29 października 2009 r., III CZP 74/09, z 4 grudnia 2009 r., III CZP 101/09, i z 15 grudnia 2022 r., III CZP 118/22).

W ocenie Sądu Najwyższego, Sąd Okręgowy przedstawiając zagadnienie prawne do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu, nie przedstawił z jakich przyczyn ma poważne wątpliwości co do kierunku rozwiązania każdego z dwóch przedstawionych zagadnień prawnych. W uzasadnieniu postanowienia Sądu Okręgowego z 30 września 2022 r. wprawdzie wskazano na występujące w orzecznictwie Sądu Najwyższego rozbieżności, pominięto jednak próbę oceny czy i w jakim kierunku nastąpiła ewolucja stanowisk wyrażonych co do problemów prawnych ujętych w orzecznictwie Sądu Najwyższego, a w konsekwencji czy nadal jest ono źródłem poważanych wątpliwości prawnych. W uzasadnieniu postanowienia przedstawiającego zagadnienie prawne do rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego w sposób bardzo ograniczony przedstawiono ich analizę w piśmiennictwie prawniczym i próbę wykazania, że także dotychczasowy dorobek nauki prawa nie pozwala na rozwiązanie tych zagadnień. Z drugiej strony, Sąd Okręgowy w sposób stanowczy przychylił się do kierunku rozstrzygnięć każdego z dwóch zagadnień prawnych sformułowanych w postanowieniu tego Sądu z 30 września 2022 r. Dodatkowo wskazał, jakie argumenty jurydyczne przemawiają za preferowanym przez ten Sąd kierunkiem rozstrzygnięć. Po ich przedstawieniu Sąd drugiej instancji nie wyjaśnił jakie argumenty, wskazywane w dotychczasowym orzecznictwie sądowym albo w piśmiennictwie prawniczym uzasadniają mimo to nadal wątpliwość tego Sądu co do kierunku rozstrzygnięcia każdego z tych zagadnień prawnych. Powyższa ocena dotyczy zarówno zagadnienia prawnego ujętego w punkcie pierwszym postanowienia Sądu Okręgowego, dotyczącego możliwości uwzględnienia w postępowaniu wieczystoksięgowym innych dokumentów niż załączonych do wniosku o wpis, jak również zagadnienia prawnego ujętego w punkcie drugim postanowienia, odnoszącego się do określenia właściwej chwili, jaką powinien uwzględnić sąd wieczystoksięgowy wydając orzeczenie w przedmiocie wniosku o wpis w księdze wieczystej. W odniesieniu do tego drugiego zagadnienia prawnego Sąd wskazał, że powinno ono zostać rozpoznane z uwzględnieniem wyjątku przewidzianego w art. 246 w zw. z art. 295 pr. restr. W uzasadnieniu przedstawionego zagadnienia prawnego brak jest jednak analizy przedstawionych zagadnień prawnych przy uwzględnieniu tych właśnie wyżej wskazanych

przepisów, tj. czy i z jakich przyczyn przepisy te, jako mające – według stanowiska Sądu drugiej instancji – charakter wyjątkowy, są źródłem poważnych wątpliwości prawnych utrudniających odpowiedź na sformułowane pytania prawne w ustalonym w sprawie stanie faktycznym. Należy też dostrzec, że Sąd drugiej instancji nie odwołał się do jakichkolwiek wypowiedzi ani w orzecznictwie, ani w piśmiennictwie prawniczym odnoszących się do wykładni i stosowania art. 246 w zw. z art. 295 pr. restr. w kontekście przedstawionych zagadnień prawnych. Powyższe uwagi uzasadniają wniosek, że Sąd drugiej instancji nie przedstawił, z jakich przyczyn ma poważne wątpliwości w rozstrzygnięciu przedstawionych zagadnień prawnych, a ich przedstawienie do rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego zmierza w istocie do uzyskania wsparcia dla preferowanego przez ten Sąd stanowiska prawnego, a w konsekwencji do przerzucenia na Sąd Najwyższy decyzji jurysdykcyjnej w sprawie.

Z tych względów na podstawie art. 86 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r., poz. 622) orzeczono, jak w sentencji.

Agnieszka Piotrowska

Dariusz Dończyk

Dariusz Zawistowski

(R.N.)

[r.g.]